

Syanobakteerit eli sinilevät

Veden käyttöä on aina syytä rajoittaa, jos vedessä on silmin havaittavissa määrin sinilevää. Osa sinilevistä tuottaa myrkkyjä. Myrkkujen lisäksi sinilevä voi tuottaa mm. ihoa ärsyttäviä yhdisteitä.

Jos vedessä on tai on äskettäin ollut sinilevää:

- vettä ei saa käyttää ihmisten tai eläinten juomavetenä
- älä käytä tiskivetenä
- älä käytä pesuvetenä
- älä käytä löylyvetenä
- älä käytä syötäväksi tarkoitettujen kasvien kasteluun
- runsasleväisessä vedessä uimista kannattaa välttää. Lapsia ja lemmikkieläimiä ei saa päästää rantaan eikä uimaan
- sinileväalueelta pyydetyn kalan lihaa voi syödä, mutta sisäelinten käyttöä tulisi välttää. Lisäksi kannattaa pestä sekä kala että kädet huolellisesti puhtaalla vedellä

Ihmisten herkkyys sinilevien aiheuttamille oireille vaihtelee suuresti. Jos epäilet uineesi sinileväisessä vedessä, peseydy uinnin jälkeen puhtaalla vedellä. Sinilevä voi aiheuttaa ihon punoitusta ja kutinaa, silmä- tai nenäoireita sekä oksentelua ja ripulia. Oireet ilmenevät yleensä muutaman tunnin sisällä sinilevälle altistumisesta. Jos oireita ilmenee, iho ja silmät pestään huolellisesti runsaalla puhtaalla vedellä. Myrkytystietokeskus antaa tarvittaessa lisäohjeita. Myrkytyspäilyissä hakeudu lääkäriin tai vie eläin eläinlääkäriin.

Miten sinilevän voi tunnistaa

Vähäinen määrä sinilevää näyttää vedessä vihreiltä tai kellertäviltä hiukkasilta. Rannalle voi ajautua kapeita leväraitoja. Runsas määrä sinilevää muodostaa veteen vihreitä levälauttoja ja sitä kasautuu rannoille.

Levämassaa voi kokeilla tikun avulla. Jos se hajoaa hippusina veteen, on kyseessä todennäköisesti sinilevä. Jos levä taas jää roikkumaan keppiin, kyseessä on jokin muu kuin sinilevä. Toinen keino on ottaa leväpitoista vettä lasiin, ja antaa sen seistä noin tunnin ajan. Levä on todennäköisesti sinilevää, jos veden pinnalle nousee vihreitä hiukkasia. Pidemmän ajan kuluessa veteen voi liueta sinertävää väriä.

Minne voit ilmoittaa sinilevästä uimarannalla

Runsaasta sinileväesiintymästä uimarannalla kannattaa ilmoittaa kunnan terveystarkastajalle.

Järvi- ja merialueiden levähavainnot voi tallentaa Järvi-meriwikiin (www.jarviwiki.fi), missä havainnot näkyvät valtakunnallisella levätilannekartalla.

Lisää tietoa:

- Myrkytystietokeskus, puh. 09 471 977,
<http://www.hus.fi/sairaanhoito/sairaanhoitopalvelut/myrkytystietokeskus/Sivut/Sinileva.aspx>
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL: <http://www.thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/vesi/uimarantavesi>
- Sosiaali- ja terveysalan valvontavirasto Valvira:
<https://www.valvira.fi/ymparistoterveys/terveydensuojelu/uimavesi>
- Elintarviketurvallisuusvirasto Evira:
<http://www.evira.fi/portal/fi/tietoa+evirasta/asiakokonaisuudet/vierasaineet/usein+kysyttya/>
- Järvi-meriwiki www.jarviwiki.fi